

TẾT ĐI LÀM RỂ

Phùng Nhân

Vợ chồng ông Biện Lại tuy là giàu có ở trong cái xã Lộc Thuận này, nhưng lại vô phần có được một thằng con trai Út hơi ba lơn rất là tội nghiệp, nếu nhìn sơ qua bề ngoài thì không ai có thể biết rõ nó hơi khùng, vì da vẻ hồng hào cộng với gương mặt chữ chi rất là phúc hậu.

Nhưng rồi nó cũng giống như bao nhiêu đứa thanh niên khác, có nghĩa là khi trong nách vừa nhóm mọc lông măng, là nó bắt đầu muốn yêu đương rồi đòi vợ vậy thôi rả rích, báo hại làm cho hai vợ chồng ông Biện Lại phải chạy vất giò lên cần cổ để lợi kiếm dâu, nhưng ngặt nỗi vì gia thế mà ông cũng cần phải kiếm những nơi môn đăng hộ đối thì coi mới được.

Chính vì cái tánh ba lơn bất thường của thằng Út, mà hai vợ chồng ông Biện Lại phải tính kế đường xa, thà lợi đi xa một chút cho nó chắc ăn, chớ còn tấp vô mấy cái mối ở gần, thì mai một thế nào cũng có tiếng bàn ra tán vô, làm cho thằng nhỏ phải chịu cảnh cản trở lưu thông, rồi mở ngãng đi đến chỗ mang tiếng hai ba đời vợ là cái chắc.

Rồi nhân một buổi ở trong nhà có đám giỗ hằng năm, vợ chồng ông Biện Lại bèn bàn với nhau là phải đi mời ông Trùm Khởi, trước là để tỏ tình chòm xóm tương lân, sau nữa là mình nhờ ông đi làm mai luôn thể. Vì ông Trùm Khởi là một tay ăn nói có hạng ở trong cái xã Lộc Thuận này, tuy là nghề làm mai chưa có bằng cấp chớ một năm ông bợ ít lắm cũng ba bốn cái đầu heo, còn vào dịp tết nhứt thì trong nhà của ông quàn mức người ta đi kiến chất đầy trên một cái bàn độc.

Khoảng xế chiều thì tiệc đám giỗ cũng tan, tiếng từ già chào hỏi với nhau cũng quá ư thân mật, rồi những bước chân xiêu tới xiêu lui của những người đi ăn giỗ, đã lần lần

tản mát vào trong xóm vắng, chỉ còn lại vài tiếng chó sủa vói theo buồn một cách náo nùng, khiến cho cái xã Lộc Thuận lại hiện nguyên hình là một cái xã hiện nay chưa lấy gì làm thịnh vượng. Cho nên hầu hết con người đều óm tong teo, chỉ có một số ít người giàu có, trên gương mặt của họ mới có được một chút mỡ...

Đợi cho khách khứa họ đi về hết, rồi ông Biện Lại mới cầm ông Trùm Khởi ở lại đặng nhậu cử hậu thưởng, bởi theo thói thường mà đi ăn giỗ mà được gia chủ cầm ở lại nhậu cử chiều, nếu không phải bà con trong thân thuộc thì cũng là mấy ông chức sắc trong làng, còn mấy cái hạng ba rọi thì chỉ nhậu được một cử sáng là mai, chớ làm sao mà mong được cử chiều hay cử tối.

Cử hậu thưởng đám giỗ này cũng không có món gì ngon, nhưng được có một cái là đồ ăn đựng vào trong mấy cái tô kiểu con rồng trông bắt mắt. Đợi ông Trùm Khởi làm sương qua vài bóng, cho ấm ruột ấm gan rồi ông Biện Lại mới nhỏ nhẹ nói:

- Chẳng dẫu gì chú Trùm, hôm nay cầm chú ở lại nhậu cử chiều này là tôi tính nhờ chú một chuyện này đây...

Ông Trùm Khởi đang gắp miếng chuối chác, kẹp với miếng khế chua định chấm vào tô xào bần vôi ngừng đưa lại hỏi:

- Ừa ... có chuyện gì mà úp úp mở mở vậy anh Biện?

Ông Biện Lại gắp thêm một miếng thịt heo phay, bỏ vào chén ông Trùm rồi mới nói tiếp:

- Số là vợ chồng tôi chỉ còn có một mình thằng Út nữa là hết, nên tôi muốn nhờ chú nó kiếm chỗ làm mai giùm, chớ mượn người khác sợ họ không có duyên ăn nói rồi làm chết duyên thằng nhỏ.

Ông Trùm Khởi thủng thủng gắp miếng thịt phay, kẹp đủ thứ rau rác vào rồi chấm vào đĩa nước mắm nêm, đoạn đưa vào miệng nhai trệu trạo nuốt gằn xuống rồi quay qua hỏi:

- Vậy chớ thằng Út anh Biện năm nay được bao nhiêu tuổi rồi?

Ông Biện Lại lưỡng lự nói:

- Cũng vừa đúng 19 đó anh...

Ông Trùm Khởi lắc đầu than hơi:

- Cũng còn hơi nhỏ, sợ cưới con người ta về rồi không biết nó có biết cách xử vằm hay không! Lạng quạng tụi mình phải nhắc tuồng cho nó mới là báo nữa...

Ông Biện Lại cười khà khà, rồi nói:

- Lo gì mấy chuyện đó. Trời sanh thì trời lo, từ hồi nào tới giờ chú có thấy người nào khờ mà đến nỗi không biết mấy cái vụ đó không. Còn nếu như tới ngày đó nó có tệ quá, thì tôi với chú võ vách nhắc tuồng biểu nó cứ việc mở dây quánh tống vô là yên chuyện chớ gì. Hổng lẽ mấy cái chuyện vợ chồng tự nhiên như vậy mà nó còn không biết, thì làm sao nói tới mấy chuyện kiếm cơm...

Hai ông bạn già ngồi nhâm nhi với nhau thêm hai xị, ông nào ông nấy mắt mũi muốn đổ hào quang, cho nên mạnh ai nấy nói dường như là đang cãi lộn. Ông Trùm Khởi nói lớn:

- Nghĩ cái đời bây giờ cũng ngộ quá hả anh Biện. Cứ thả cho mấy đứa nhỏ nó đi ngang về tắt thét rồi nó quen. Chớ như hồi tôi đi cưới vợ thì cha mẹ đặt đâu con ngồi đó chớ đâu dám cãi lời. Ngay như bà vợ của tôi hồi ông may với ông già dẫn tôi đi lại nhà coi mắt, vậy mà con vợ tôi đi cấy về đứng ngoài ngạch cửa hỏi vọng vô, vậy chớ nhà mình bữa nay có chuyện gì mà khách khứa đông quá vậy cha?

Ông Biện Lại cười khà khà nói tiếp:

- Như thím Trùm hồi đó khờ mà còn đỡ. Chớ còn vợ tôi bả lại thiệt trần, ai thuở đời nay mình đang ngồi trong nhà đang chờ coi mắt. Vậy mà bả đi cấy về đứng ngay ngạch cửa cái vén bắp về lên gẫy nghe rột rột, tuồng như chưa đã bả còn chớ miệng vô nói trống một câu, là bữa nay bị mấy con sâu lức náy cắn mấy công cấy vậy thôi sần mình sần mẩy!

Ông Trùm Khởi cười khà khà, hỏi móc:

- Chắc hồi đó anh nhìn cặp giò của chỉ rồi nôn dữ hả?

Ông Biện Lại bưng ly để lên cần một phát thật ngọt, rồi để xuống nói:

- Hồi đó mình run thấy mẹ có thấy đùi giò gì đâu, mãi một lúc sau bả thay đồ xong bưng khai trà nước ra, tôi mới lên ngược nhìn mà chỉ có thấy cái đầu tóc.

Ông Trùm hỏi vặn:

- Sao kỳ vậy anh. Đã đi coi vợ mà hổng coi tướng đứng tướng đi, coi có cái đầu tóc không rồi sau này chỉ đi vòng rây rồi làm sao mà biết?

Ông Biện Lại gắp miếng mồi bỏ vô họng, vừa nhai vừa nói:

- Bởi vậy. Cái thời tụi mình tệ thiệt, mang tiếng là đi coi vợ chớ không biết mặt mũi con vợ ra sao, cho nên về đến nhà ông mai hỏi tôi. Sao con nhỏ đấy thất lưng ông đã như vậy chịu không mầy Tụi?

Hai ông bạn già ngồi nhậu thêm một hồi nữa, rồi ông Trùm Khởi bàn là thôi để ông đổ đường lên xã Vang Qưới xóm Cây Dương, chớ còn ba cái đứa con gái ở trong cái xóm của mình bây giờ, kể từ ngày có cái gánh hát Bầu Bòn về đóng đô ở đây hát xướng thì bộ vó của tụi nó tui trông hơi khang khác hết trơn, tới chừng đó báo hại ông mai ăn đầu heo bị cắt mất cái lỗ tai mới là khổ cho tôi đó...

Trong ánh nắng chiều vàng ệch rọi xuống hắt hiu qua kẽ lá. Ông Biện Lại tửu lượng không được cừ, nên bị ông Trùm Khởi quất thêm cho mấy bóng nữa là ngả sụm.

Thấy vậy ông Trùm cười khà khà, rồi nói vọng vô:

- Chị Biện đâu rồi, đi ra na anh Biện vô trong buồng nằm nghĩ, còn cái việc mai mối để đó tôi lo. Biểu thằng Út của chị coi tóc tai hớt chải gỡ cho gọn gàng, kỳ này tôi tính đổ đường đi làm mai trên vùng nước ngọt, đặng kiếm một đứa cháu dâu cho nó được mỗn da. Chớ còn con gái vùng nước

mặn nấy, hễ tới mùa gió chướng thì cặp giò mốc thít...

Từ nhà ông Biện Lại bước ra, ông Trùm Khởi chửi nam đá chửi xiêu, nhưng được có cái là ông đi ẹo qua ẹo lại chớ không bao giờ té. Từ con ngõ vắng ra có nhiều tiếng chó sủa nô vang lên từng chập, khi thấy cái bóng của Trùm khập khễnh xiêu tới xiêu lui. Chắc có lẽ bầy chó nhân dịp đó cũng muốn sủa để trả thù, vì nếu tính từ trước tới nay thì ông này nhậu tới chó trằm, chớ đừng nói chi chó chực. Cũng chính vì cái mùi thịt chó lưu tồn như vậy, cho nên đi đâu cũng bị mấy con chó đánh hơi, rồi nó hòa với nhau để sủa đường như là báo động.

Thế rồi chừng một tháng sau ông Biện Lại phải lặn một xị rượu đi đến nhà ông Trùm để nói chuyện lễ nghĩa đảng hoàng, vì việc mai mối nó rất là hệ trọng cho nên bắt buộc phải đủ lễ nghi, mặc dầu giữa ông Biện với ông Trùm đã ăn nhậu với nhau nhiều phen sanh tử. Vậy mà bữa đó không khí quá ư trịnh trọng, làm cho ông Biện khớp nói không muốn ra lời, cũng may ông Trùm chỉ nghiêm trang có một lúc đầu, sau đó ông lật xị rượu ra nhậu hết rồi sai con đi mua tiếp về một lít. Thế là xị rượu ông Trùm Khởi đã nhậu xong, thì thằng Út con của ông Biện Lại đã kể như là có vợ...

Kể từ bữa nhậu với một màn lễ nghi đó, ông Trùm với ông Biện Lại rất thân, hễ ai có được miếng mồi nào cũng sai vợ con chạy lại nhà thỉnh mồi cho bằng được. Thế mới hay trong đạo nhậu nó cũng có điệu nghệ đảng hoàng, chớ còn không nhậu vô ba ngù rồi cự cãi làm sao chịu nổi. Mặc dầu chưa có nói trắng ra chớ ông Trùm Khởi đã có khời mào, là ông lựa chỗ này để làm mai cho thằng Út phải là xứng đáng. Vì thế mà vợ chồng ông Biện Lại cũng phải lo bỏ tiền ra để mượn thợ quét nước vôi lại nhà cửa đảng hoàng, chớ để xập xệ u tối quá thì đảng gái người ta đánh giá.

Chẳng bao lâu sau tại nhà ông Biện Lại rất chộn rộn chàng ràng, tuy không có mời khách khứa đâu xa, chỉ nội có mấy đứa con đứa cháu cũng thôi từng bừng tỏ mở, đó là một bữa tiệc mà vợ chồng ông Biện Lại muốn thết đãi ông mai, vì ông Trùm đã cho hay là bên đàn gái người ta rất bằng lòng để gả, chỉ chờ định ngày cho hai đứa nhỏ gặp mặt nữa mà thôi.

Trong lúc đang ngồi chờ mồi để nhậu, thì ông Trùm ngó ông Biện Lại hỏi:

- Vậy chớ hồi nào tới giờ anh Biện đây có quen với ông Cả Hải ở trên xã Vang Qưới chưa, mà hôm tôi lội lên đánh tiếng làm mai thì ông cười khà khà nói. Tưởng đâu ai xa lạ, té ra ông Biện Lại thì tôi biết quá rành, sợ con nhỏ nó không ưng thì tôi không biết phải làm sao, chớ còn nó khứng thì tôi đây xin gả ...

Ông Biện Lại rót nước trà cho đầy hai cái tách kiếu, rồi nói:

- Tôi có nghe danh ông Cả Hải chuyên môn đá gà mà chưa biết mặt, cũng như văn kỳ thịnh mà bất kiến kỳ hình. Để mai mốt tới ngày khai “bắt nhựt” xong xuôi, thế nào tôi cũng thỉnh ảnh với chỉ quá chửi xuống đây để làm một tiệc.

Ông Trùm bưng ly rượu lên khà một cái, rồi nói:

- Anh mà làm sui được chỗ này là đại phước, nội đất vườn của người ta tới đâu ba bốn mẫu, còn đất ruộng thì nghe nói cũng tới mấy dâ, không chừng sau này thằng Út của anh nó được thực lộc chi thế nữa là đặng khác...

Hai ông ngồi uống nước nói thêm chuyện vòng vo một hồi, rồi ông Trùm Khởi biểu ông Biện Lại kêu thằng nhỏ ra đây để cho ông dạy việc. Bởi vì ăn tiền được hay không là lúc dất thằng nhỏ đi lên coi mắt, chớ còn họ mà chịu hứa gả rồi thì kể như gạo đã thành cơm, tới chừng đó cho dù bên đàn gái có muốn thối thoát cũng không còn kịp nữa.

Thế là ông Biện Lại bèn kêu thằng Út ra nói:

- Mày đứng đó nghe ông mai ổng dặn đây nè. Việc đi coi vợ là việc quan trọng chớ chẳng chơi, mày phải biết cách còn không thì mất vợ...

Thằng Út bữa nay không biết có ông bà gì nhập vô hôn, mà tự dưng nó khai khẩu nói:

Thì có dặn gì dặn riết đi đặng tui còn lo xắt chuối ghém, để một lát bóp gỏi gà. Chớ còn nấn ná thì tui đây làm không kịp...

Ông Trùm nhìn nó cười cười, rồi dặn:

- Bữa đi coi vợ thì cũng bình thường thôi chớ không có gì đặc biệt. Nhưng mặt mày mày phải làm nghiêm không được liếc dọc liếc ngang, đến khi con nhỏ bưng khai nước trà lên rồi, chừng uống cạn mày làm bộ xin phép bưng bình đi xuống nhà dưới châm nước tiếp. Nhưng không được mở miệng nói một lời nào, tao đã làm mai nhiều chỗ rồi ăn tiền hay không là chỗ đó. Vì ở nhà dưới còn có nhiều người dòm ngó đến mày, mày mà để sơ hở một chút là sẽ bị người ta chê bay đủ kiểu.

Không biết thằng Út nó nghe có hiểu gì hay không, rồi nó cũng lẹ làng chạy xuống nhà sau để lo xắt ghém. Chừng nửa giờ sau đó là một tiệc nhậu bày lên, đây là một bữa lễ để đãi ông mai cho nên hai vợ chồng ông Biện Lại hết sức là cung kính. Vì từ xưa tới nay ông mai chỉ được trọng vọng có lúc này, chớ còn khi gạo đã thành cơm rồi ngon ngọt thì chẳng nói chi, chớ còn hai đứa nhỏ có cần đấn với nhau thì hai họ cứ lôi đầu ông mai ra nhieéc.

Hai ông nhậu hết một lít rượu đế mà chẳng chịu say, nên bà Biện phải sai mấy đứa nhỏ chạy đi lại quán ông tiêu ghèn mua thêm nửa lít nữa. Mỗi mớ thì cũng chẳng có chi nhiều, chỉ có mấy miếng chuối ghém trộn với mấy cục thịt gà, vậy mà hai ông nhậu từ khi cây chuối mới trồng, cho tới khi nó trở buồng mà cũng còn ngồi nhậu.

Rượu càng vô nhiều chùng nào thì ông Trùm Khởi kể lại sự nghiệp làm mai của ông nghe đã chùng nấy. Bởi cái lễ lộc cưới xin của tục lệ ông bà mình nó có những cái rất kỳ khu, từ cái ngày dẫn thằng nhỏ đi coi mắt cho tới cái ngày họ trả lời, coi có gả hay không cũng mất đi một tháng chớ đâu có ít. Vậy mà ông bà của mình cũng cứ việc duy trì, dù thời đại có văn minh tới đâu chớ như định việc cưới hỏi thì phải làm cho đủ lễ. Báo hại làm cho mấy người nghèo, vì muốn giữ thể diện đội bên, nên mỗi lần cưới vợ cho con, là một lần chồng thêm lớp nợ!

Thế rồi sau tiệc rượu đó ông Trùm không biết trở tài ăn nói làm sao, mà bên đằng gái họ đều châm chế. Chỉ gom lại còn có ba lễ chánh mà thôi, đó là lễ chạm ngõ để hai bên công nhận hai tiếng sui gia, kể đến là lễ hỏi và lễ cưới nữa thì chấm dứt, để cho hai đứa nhỏ sớm được động phòng, chớ còn cáng đã treo tại chuồng, mà bắt heo nhin đôi thì cũng tội.

Mặc dầu bên đằng gái tuy là khá giả ở xóm bờ ngựa Cây Dương, nhưng tuồng hình như rất là dễ dãi, vì làm sui tới đâu ba bốn chỗ rồi mà chưa có nghe ai nói một tiếng khó dễ gì, chính cái điều đó làm cho hai vợ chồng ông Biện Lại mừng thầm trong bụng. Cho nên bà Biện nuôi thúc một cặp vịt ta lông tréo cánh, để đợi ngày 23 giã mả rước ông bà trong dịp tết Nguyên Đán này thì sai thằng Út mượn cơ đi làm rể rồi biểu anh chị sui luôn cho nó tiện.

Sáng nay trong lúc cả xóm Lộc Thuận đang xạo xự để quetch bánh phồng ăn tết, thì thằng Út lại âm thầm chuẩn bị đầu chải bẩy ba, và tra thêm một bộ đồ may theo kiểu Pyjama bằng vải lụa lèo mào mỡ gà láng nhuộm, để đi làm rể lần đầu mà thói thường ở dưới thôn quê cho là đem gà tơ đi thử cựa, nên hai vợ chồng ông quá đỗi lo ra cứ kêu thằng nhỏ xuống nhà dưới dặn hoài cho nó nhớ. Nhưng là đàn bà ai cũng vậy, ai cũng muốn cho con cái mình lễ phép đặng nở mặt với người ta, nên bà giành nói:

- Nè Út . Đi làm về hể thấy ông già vợ hay bà già vợ làm cái gì, thì mây cũng phải đi lại lễ phép thưa, là thưa cha thưa má xin để cái phần việc đó lại cho con làm. Còn đến khi ăn thì phải cầm đũa gấp đàng hoàng, chớ đừng ăn bốc ăn hốt mà họ cười tới tao với cha mây, rồi mây cũng đành mất vợ nghe chưa?

Thấy bà vợ nói nghe cũng hay hay, nên ông nổi hứng ứng khẩu lên dạy tiếp:

- Còn khi ăn thì cũng vậy. Phải biết coi nôi, ngồi coi hướng. Chớ đừng như quen thói ở nhà, hể thấy dọn cơm lên là a thần phù ngồi lên cầm đũa, mà mây phải mời hết bên nhà vợ ngồi xuống hết rồi mây mới được ngồi sau.

Bỗng bà dạy qua chồng hỏi trởng:

- Ông còn nói với nó thêm gì nữa hôn? Nếu không để tôi chụp cặp vịt trói lại cho nó đi kéo trể.

Đây là lần đầu tiên thằng Út mới được đi ra khỏi xã Lộc Thuận, mặc dầu từ đây đi lên xã Vang Quới chẳng có bao xa, nhưng nếu không nhờ đi cưới vợ thì chắc có lẽ không biết đến bao giờ thằng Út mới đi tới đó.

Trời mới vừa tảng sáng còn mát rượi, thằng Út cỡi chiếc xe đạp sườn Peugeot chánh hiệu của Tây đàng hoàng, cho nên trông nó cũng oai ra phết. Thỉnh thoảng nó cũng ngứa tay bóp cái chuông sắt, bật kêu ra những tiếng cấn cu , cấn cu ... nghe rất vui tai, khiến cho mấy đứa đang vòng trâu ăn theo con lộ đá, lén đưa mắt nhìn nó với cõi lòng đầy thán phục.

Khi thằng Út đạp xe lên tới chỗ nhà việc tế vô lộ Cây Dương, thì mặt trời cũng lên được vài sào. Tới chỗ này thì có bóng dừa tỏa ra mát rượi, thỉnh thoảng có mấy đứa con nít tụ lại thả dao hay bắn đạn cu li, mấy khi đó thì thằng Út lại trở tòi bóp cái chuông xe bật ra tiếng kêu cấn cu, cấn cu ... thật là vui nhộn, làm cho mấy đứa nhỏ trở mắt ra nhìn, mà bọn nó cũng không ngờ rằng lại có

một chiếc xe đạp có tiếng chuông kêu nghe đã quá.

Nhà ông Cả Hải lại hiện ra trước mặt, một ngôi nhà cột dậu vuông cất chử đỉnh trông thật là bề thế, xung quanh còn có một hàng rào dâm bụt để khoe vẽ nghiêm trang, trước sân thì có ba cây vú sữa Lò Rèn trái treo lủng lẳng. Quả thật đây là nhà của một ông Cả chẳng sai, chớ nhà dân thường thì làm sao có được ngăn nắp như vậy.

Thằng Út thẩn xe rồi dắt bộ đi vô một khoảng sân trống, thì có tiếng con chó mực sủa nô lên làm nó hơi khựng lại. Đến khi ở trong nhà có tiếng nạt ki ki vang lên hơi gắt gỏng, rồi bà Cả thủng thẳng bước ra, đến khi nhìn rõ mặt thằng về thì bà mừng vui riu rít.

Ông Cả Hải thì cũng vậy, bước xuống nhà dưới nháng bóng một chút, để bắt thằng về thưa gửi một cái chơi, rồi ông đi vòng ra sau nhà gỡ mấy bộ gà nòi sắp ra trường sẫm soi chân vậy. Còn vợ thằng Út là con Năm, nó cũng làm bộ xẹt ra xẹt vô, để giả bộ coi mắt phu quân cho mãn nhãn. Vì từ ngày cón bị thằng Út đi coi mắt, rồi cha mẹ gả bán tới giờ. Hai đứa chưa có nhìn rõ mặt với nhau, tới chừng nhìn kỹ thấy thằng Út mặt mày trong sáng sủa nên nó cũng mừng thầm trong bụng.

Về phần thằng Út sau một màn chào hỏi nhạc gia cùng nhạc mẫu xong xuôi, rồi trong bụng cứ tâm niệm hoài cái câu bà già căn dặn hồi ban sáng. Là khi đi làm về hể thấy ông bà già vợ làm cái gì, thì mây phải đi lại xin làm cái đó, chớ đừng lấy mắt đứng nhìn rồi mai một người ta mắng vốn tới tai tao. Còn việc ăn uống thì cũng vậy, trước khi ngồi vào bàn phải kính cẩn mời hết mọi người trong nhà rồi mới được ăn, khi ăn phải cầm đũa gấp đẽ đàng hoàng, chớ đừng quen tánh bốc hốt như lúc ở nhà thì không được.

Trong khi đó thì bà Cả lo hối con Năm, lội ra sau vườn hái một mớ rau răm để một lát nữa bóp gỏi với chuối cây. Căn dặn xong mấy việc đó thì bà mới lo bắt lên nôi nước, đặng một chút nữa nhỏ lông cặp vịt ta

cổ lùn nấu cháo cho rồi. Vì đó là một phép lịch sự từ xưa tới nay, hễ cái gì của thằng rể đem tới thì cũng phải làm thịt đãi đằng cho ra vẻ.

Riêng về phần ông Cả Hải hôm nay thấy trông mình hơi khỏe, bởi mấy tháng nay trong nhà đã có thủ sẵn được một hũ thuốc rượu bìm bịp ngâm với tắc kè bông, cho nên tay chân ông cảm thấy mạnh khỏe vô cùng, ông bèn hoành vô nhà xách cái búa móng ra, rồi banh mấy gốc cây mù u ra bửa, đặng chiều ngày 30 tết này nấu Bánh Tét cho rồi, chớ còn không thì bị vợ con cắn nhằn làm sao chịu nổi.

Tất cả dân bửa củi mượn từ xưa tới nay, hễ nghe nói đến kẻ mấy gốc mù u này thì chạy mặt. Bởi vì củi gốc thịt ngang, nhưng phần đông ai nấy cũng quăng chất đống để dành sẵn trong nhà, khi nấu bánh tét hay bánh ít đem un cho có bổi. Nếu không có kinh nghiệm thì khi xáng cái búa xuống, thì bị gốc cây nó ngậm lại gỡ lưỡi búa không ra, còn nhắm mắt nhắm mũi bổ xuống thì thế nào cũng trật.

Riêng về phần ông Cả, tuy là khá giả như vậy nhưng hồi nhỏ vốn con nhà nghèo, nên ông đã có kinh nghiệm để kẻ ba cái loại củi gốc này rồi, cho nên ông chỉ cần nhấp lưỡi búa lên rồi bổ xuống, thế mà từng miếng cây mù u lần lượt tróc ra, chớ không có chi là mệt nhọc.

Thằng Út đứng ở trong hàng hiên nhìn ra tự này giờ, nó nghĩ thâm trong bụng là mình phải có bốn phận đi ra bửa thế ông nhạc gia thôi, chớ còn đứng ở đây nhìn một hồi mai một họ đồn tới tai ông bà già mới báo. Bởi trong lòng đã nghĩ như vậy, cho nên nó bước ra lễ phép nói:

- Dạ thưa cha vô nghĩ. Cái việc này xin cha để lại cho con...

Ông Cả Hải nhìn nó mỉm cười, rồi nói:

- Ý ... bửa được hôn đó con. Chớ củi gốc này muốn kẻ được nó cũng phải trần ai lai chí chớ không phải dễ.

Thằng Út cười khờ khạo, rồi đáp lại:

- Chắc được mà cha. Vì hồi sáng này trước khi đi cha má con có dặn...

Ông Cả Hải sau khi trao búa cho thằng Út, rồi ông đứng nán lại để nhìn coi thằng nhỏ bửa ra sao, đến chừng thấy nó dờ búa lên trật ót xáng xuống ba búa đầu đầu trật, đến búa thứ tư thì lưỡi búa lại phập xuống giữa gốc mù u, gập gốc mù u vừa hơi vọt vọt cho nên thịt dẻo, nó ngậm lưỡi búa cứng ngắc như nêm, khiến cho thằng Út chổng cằm nhỏ ra mà không nổi. Thấy vậy ông bước lại cười mơn, rồi nói:

- Củi gốc mà con bửa như vậy đâu có được, phải biết cách nhìn sơ thịt của nó, rồi bắt ở ngoài kẻ lần vô từ từ, chớ không có làm lẹ như mấy loại củi lóng xuống cho được.

Rồi ông lấy một chún trái đập gốc mù u, còn chún phải lủi ra một bước, đoạn dùng cánh tay lắc vài cái cho lưỡi búa nhóm ra rồi nhỏ một cái thì lên coi rất gọn. Ông Cả trao lưỡi búa lại cho thằng rể tự này giờ, rồi ông đi vòng tới vòng lui để sấm soi ba gốc kiếng mai Chiếu Thủy, thấy con gà điều mật sắp đến ngày ra trường trong dịp tết, cho nên ông gỡ bội ôm ra định phun rượu cho nó săn da. Sẵn trốn ông bỗng lên coi vảy coi chún luôn thể, phần con gà đã tới hồi sung độ, cho nên hai cái cằm của nó cứ quào lia, khiến ông phải ngồi chòm hỏm xuống để mà coi cho dễ.

Thằng Út đang ạch với mấy gốc củi mù u đã mệt, nhưng nó vừa nhác thấy ông già vợ gỡ bội ôm con gà nòi ra sấm soi, thì nó lại nhớ đến mấy lời của bà già căn dặn hồi ban sáng. Nó liền bỏ búa đi lại nhỏ nhẹ nói:

- Dạ thưa cha. Để cho con ẳm nó coi vảy giùm cho...

Ông Cả Hải càng kinh ngạc. Không lẽ ông lại có thằng rể là một thiên tài, mới có bao nhiêu tuổi như vậy mà lại biết coi vảy gà nòi dữ vậy. Ông nhìn nó cười cười, rồi hỏi lại:

- Bộ con biết chơi gà nòi nữa sao?

Thằng Út tỉnh bơ, đáp lại:

- Dạ hồi sáng trước khi đi má con có dặn. Lẽ hễ thấy ông già vợ làm cái gì, thì con phải đi lại xin làm thế có như vậy mới đúng là thằng rể quý.

Ông Cả muốn thử tài thằng rể bèn đưa con điều mật cho nó, mà trong lòng ông cũng không mấy vì tin. Bởi cái nghiệp chơi gà phải là người từng trải, chớ còn không thì con gà nòi rất, với con gà lai cũng không làm sao biết để mà phân biệt.

Thằng Út bỗng con gà đưa tới đưa lui, không biết sao lúc đó nó lại nhớ đến mấy câu dè, của mấy người đá gà thua quá rồi họ đặt ra, nên nó nhìn ông già vợ nói:

- Con điều mật này có tới mấy vảy “ki ra” và hai vảy “hường tâm” lận cha (dịch trại ra là vảy ca ri với vảy hằm tương) ...

Vừa nghe xong câu nói làm cho ông bưng bưng nổi giận, nhưng vì là thằng rể mới buổi ban đầu ông không biết phải làm sao, nếu gặp nó là thằng con trai thì nãy giờ chắc ông cho nó một đập. Vì con điều mật này là con gà chiến của ông, nó đã từng chém tịch mấy con danh tiếng ở tại trường rồi mà trong mình chưa mang vết thẹo. Hơn nữa vào ngày 30 tết Nguyên Đán này nó sẽ đụng với con xám gạch của ông thầy giáo Tín để đá khai trường tại đình Vang Qưới, hai bên đã cam kết thách đá với nhau rồi vậy mà thằng rể ó dâm này lại nói ra những điều xuôi xéo. Mặc dầu trong bụng đã thấy phiền, nhưng ông cũng không dám để lộ ra, ông bèn đưa tay rước lại con gà rồi thả vào trong bội nhất.

Thằng Út nó cũng thờ thần đi theo ông già vợ, với định bụng coi ông già vợ có làm chuyện gì hôn dạng nó giành làm, nhưng đến khi thấy ông đẩy chiếc xe đạp đòn vòng ra sân rồi leo lên cỡi khuất qua con ngõ. Nó không biết phải làm gì bèn lững thững đi trở vô trong nhà, thì vừa nhác thấy bà Cả đang dè con vịt xuống định cắt cổ, làm cho nó nhớ lại lời của bà già căn dặn hồi sáng trước lúc

ra đi, thằng Út bèn đi lại đứng kế bên lễ phép nói:

- Dạ thưa má. Việc đó để con làm cho...

Bà cười hề hề, hỏi lại:

- Cắt cổ nó nổi hôn đó, hay là để nó chạy vuột mất đi nghen.

Thằng Út lại trả lời:

- Dạ ... má cứ để con. Vì hồi sáng nầy trước khi đi cha má con có dặn ...

Bà Cả ngược lên trao con dao yếm cho con rể với trong lòng sảng khoái. Vì bà nghĩ con nhỏ có phước đến mấy đời mới kiếm được một tấm chồng lễ phép như vậy, chớ còn vô phước mà gặp mấy thằng phang ngang bữa củi thì cũng đành chịu vậy.

Riêng phần thằng Út đây là lần đầu tiên nó mới dám cắt cổ con vịt, cho nên nó nhắm mắt lại kín mít rồi đưa lưỡi dao ngay cổ mà khứa. Đến chừng nghe tiếng bà hô, kê cái cổ nó vô trong tô hứng tiết đi con, còn không thì máu nó sẽ chảy tràn ra ngoài đất. Đến chừng đó thằng Út mới dám mở mắt ra, rồi nhìn thấy giọt máu đỏ lôm lôm nó xiu...

Bà Cả hối con Năm lo đi vô buồng mở tủ lấy chai dầu Nhị Thiên Đường đem ra xức cho thằng Út, một lát sau nó lay tỉnh trở lại thì con Năm cũng đã nhổ sạch lông con vịt rồi. Còn bà thì đang giả gừng để sửa soạn làm tô nước mắm, tới lúc này thì thằng Út trong đầu còn hơi váng vất, cho nên nó mới không còn nhớ tới mấy lời bà già căn dặn hồi sáng nó mới chịu ngồi im.

Một chập sau thì nồi cháu vịt chấm mắm gừng được bày ra bay mùi thơm phức, bên cạnh đó là mấy thau chuối cây thái ghém trộn với ớt gừng non, ăn uống kiểu này mà không nhậu rượu thuốc Bìm Bịp thì cũng uống. Bởi ngẫm nghĩ như vậy cho nên ông Cả Hải đi vòng ra sau hè, hú ông Sáu Cứng qua nhậu bậy vài bóng cho vui.

Thằng Út cũng đứng xơ rờ một bên với bà Cả, để lo chọn chén bát ra bàn, còn con Năm thì mắc cỡ cứ đi lảng vảng ngoài sau để làm bộ rửa rái. Vừa thấy Sáu Cứng từ

đàng sau bước tới, là thằng Út vòng tay lễ phép gặt đầu thưa liền, làm cho ông Sáu Cứng phải bật tiếng khen.

Nhưng đến cái mùng so dưa, thì làm cho thằng Út lại trực nhớ đến mấy lời bà già căn dặn hồi sáng, nên nó mau mắn đứng dậy lễ phép thưa:

- Thưa cha ngồi vào cầm dưa, rồi nó ngập ngừng day qua bà Cả nói luôn. Thưa má cầm dưa, thưa chú Sáu cầm dưa.

Thấy thằng nhỏ lễ phép trông được đến. Ông Sáu Cứng định khen một phát để lấy lòng ông Cả, vì đương thêm rượu mà được mời nhậu thì mối tình chòm xóm này có chi sánh được. Nhưng bất ngờ thằng Út quay qua mấy đứa em vợ mời tiếp:

- Dạ ... xin mời mấy em cũng tiếp tục ngồi luôn...

Tới chỗ này làm cho hai vợ chồng ông Cả hơi nhột, nhưng nhờ có đĩa thịt vịt mắm gừng với nhậu rượu thuốc kèm bên, nên ông rót ra hai ly móng trâu bưng lên rồi hai người đồng uống cạn. Nhờ thế mà Sáu Cứng cứ nhậu tới tấp chớ chẳng có để ý chuyện chi, cho nên cái việc thằng Út lễ phép mời mọc mấy đứa em vợ giống ba lớn cũng không làm cho ông thắc mắc.

Bữa cơm gia đình như vậy cũng xong, ông Sáu Cứng sau khi đầy bụng cũng nói vài câu giả lả trước khi ra về, còn ông Cả thì leo lên bộ ván gỗ để làm một giấc. Thời gian lẽo đẽo mới đó mà mặt trời lên trập ọt hồi nào không hay, thấy buổi trưa mà không có cái gì ăn thì cũng buồn, cho nên bà Cả mới thò tay lên đầu giống bưng cái quả hột bắp xuống định rang nhai chơi cho khỏi buồn miệng.

Sau một hồi lửa cũ hột bắp nổ râm rân trong cái mẻ, thì lúc đó ông Cả cũng vừa ngủ dậy, ông nhìn mặt thằng Út thấy cũng sáng sủa quá chớ đâu có đến đổi nào, nên làm ông đã quên hết cái vụ coi vảy gà hồi sáng. Ông bèn phạch bịt thuốc rê ra ngồi vắn, vì đó là một cái lệ từ trước tới nay, mỗi khi ngủ thức dậy thì phải có một điếu thuốc rồi có muốn nói gì thì nói.

Bà Cả cầm cái mẻ ơ trút hột bắp vào trong cái quả, rồi ngoắc thằng Út nói:

- Thôi ... trưa nay ăn bậy hột bắp cho đỡ buồn đi con.

Thằng Út bèn dạ một tiếng nhỏ, rồi nó lại bất chợt nhớ đến mấy lời bà già căn dặn hồi sáng, là ăn cái món gì cũng phải cầm dưa gắp đàng hoàng, chớ đừng ăn bốc ăn hốt mà có ngày mất vợ. Bởi trong lòng nghĩ như vậy, cho nên nó lẹ làng đi lại đàng củi chén, hốt lại một nắm dưa để lên bàn rồi lễ phép mời:

- Xin mời cha, mời má và mời mấy em ăn bắp rang. Nói xong rồi nó so dưa từng đôi để theo thứ tự.

Vợ chồng ông Cả bắt đầu giựt mình, không biết cái thằng rể mình nó ăn uống theo kiểu cách gì đây, mà nghe bắp rang nó mời mình cầm dưa. Nhưng vợ chồng ông cũng chưa muốn nói ra, nên bà buông lời giả lả:

- Ờ ... thôi thì con cũng bốc ăn luôn một lược cho vui, chớ chén dưa gì rồi một lát cũng mắc công đem đi rửa.

Trong lúc mọi người thò tay vào quả bắp, vốc từng vốc lên rồi cho từng hột vào miệng để nhai, còn thằng Út thì cứ cầm dưa gắp hoài mà không được. Thấy vậy bà nói:

- Ăn cái này phải bốc nó mới được ngheh a con.

Thằng Út mỉm cười, đáp lễ:

- Dạ hồng dám. Vì hồi sáng trước khi đi cha má con có dặn. Biểu là khi làm rể có ăn cái gì cũng phải cầm dưa gắp đẽ đàng hoàng, chớ không được ăn bốc ăn hốt như ở nhà thì mất vợ!

Thế là thằng Út cứ cầm dưa gắp hoài, báo hại mấy đứa em vợ bốc ăn gần hết quả bắp, mà thằng Út chỉ gắp được đầu hơn mười hột. Bà Cả nhìn cảnh đó mà ứ hự cho con, nhưng đã lỡ hứa gả cho con người ta rồi bây giờ làm sao hồi lại. Trong lúc đó thì con Năm nó đang mắc cỡ đi lục lạo ngoài vườn, làm bộ nhỏ cỏ với tét lá dứa chớ đâu có dám vô, nên nó không hề hay biết rằng thằng

chồng sắp cưới đang ăn bắp rang cái kiểu ngược đời như vậy, mà trong thâm tâm của nó cứ mắc cỡ thắm, rằng mai một nầy đây sau bữa rước dâu tối lại hai đứa phải ngủ chung với nhau chắc là kỳ lắm.

Thằng Út sau ba ngày đi làm về mặt của nó vẫn tỉnh queo, lại còn siêng năng xách chiếc xe đạp ra ngồi chùi đánh bóng, thỉnh thoảng nó lại thổi tiếng chuông, làm tiếng kêu cấn cu, cấn cu ... phát ra rất nhẹ nhàng trong xóm vắng. Thì bất ngờ ông Trùm Khởi quần ống thấp ống cao, bước vô nhà vừa thấy ông Biện Lại liền mắng vốn:

- Thôi nguy rồi anh Biện ơi!

Vợ chồng ông Biện Lại ngơ ngác nhìn Trùm Khởi, hỏi lại:

- Có chuyện gì mà trông chú bơ hơ bà hã vậy chú?

Ông Trùm Khởi chỉ thằng Út, rồi ngồi thủng thẳng kể:

- Bữa hôm thằng nầy đi làm về, anh chị có dạy trước nó hôn?

Bà Biện giành đáp:

- Có chớ chú Trùm. Chính tôi dạy nó chớ ai. Chớ còn ông nhà tôi thì tâm hơ tâm hất. Bộ có chuyện gì sai trái với bên nhà gái hả chú?

Ông Trùm Khởi thở ra hít thêm vài hơi thuốc nữa, rồi mới nói:

- Nguy rồi. Bên đàn gái người ta mới mời tôi lên mắng vốn. Ai thuở đời nay nó đi mần về cái kiểu gì kỳ, thấy ông già vợ đang bữa củi nó cũng giành, rồi thấy ông ôm con gà nòi cứng lên định phun rượu tẩm nghệ nó cũng giành, sau một hồi sấm soi chửi căng rồi anh có biết nó nói sao hông?

Ông Biện Lại nóng lòng, giục:

- Bộ nó dám vô lễ với người ta hả chú trùm...

Ông Trùm hứ ngang, rồi mới nói:

- Phải nó vô lễ còn đờ, đằng nầy nó coi chửi căng con gà một hồi rồi nói tỉnh bơ. Là con gà điều nầy có vậy kìa ra, với vậy hưởng tâm, mà mấy ông đá gà đại kỳ. Đã vậy mà thôi đâu, đến khi thấy bà già vợ của

nó đang đè con vịt xuống định cắt cổ nó cũng giành, chùng nó khứa dao thấy máu thì mặt mày tái mét rồi xỉu. Trưa lại bà già vợ nó sợ buồn miệng nên mới ran hột bắp nhai bậy cho vui, nào dè bắp ran mà nó sắp đũa ra để mời ông bà già vợ. Trong lúc mọi người đang bốc ăn vui vẻ, còn nó cứ ngồi gắp hoài cả buổi mà có được mấy hột đậu, bây giờ ở trên người ta bắt lỗi nói là thằng nhỏ tánh khí bất thường sao không nói cho người ta hay trước.

Vừa nghe qua thì trong lòng giận như lửa đốt, nên ông Biện Lại quay ra sân kêu thằng Út mây đi vô đây cho tao biểu. Ông vừa kể tội cho nó nghe xong, nào ngờ nó lại nghe rằng ra cười rồi nói:

- Thì trước khi đi cha má dặn tui chớ ai. Biểu đi làm về hễ thấy ông già vợ mây làm cái gì, thì mây cũng phải làm cái nấy. Bây giờ tui làm đúng như vậy sao mấy người lại nói tui.

Biết thằng nhỏ đang sắp tới hồi ba trợn, nên ông Biện Lại nhìn ông Trùm Khởi than:

- Bữa nay tôi mới nói thiệt với chú, là bị nó hơi ba lơn như vậy cho nên tôi mới cậy chú đỡ đường đi lên tới xã Vang Qưới, để tránh lời thiên hạ bàn ra tán vào mà đàn gái tháo trúc trả bông, đến chừng hỏi cưới xong rồi mình lấy của cải đem ra dỗ ngọt, ai ngờ mới có đi làm về lần đầu mà nó làm cho hư đại sự.

Ông Trùm Khởi sau khi làm vài bóng rượu đế, cũng lên tinh thần nên quả quyết nói:

- Thôi anh chị coi sắp đặt nó lại, để ra giềng nầy mình sai nó đi làm về một phát nữa coi xem sao. Chớ hai vợ chồng ông Cả Hải ở trên là chỗ đàn hoàng, một lời của ông bà nói ra rồi thì như đinh đóng cột. Thôi bây giờ tui đi, mai một gần tới ngày cho nó đi làm về, nhớ sai sắp nhỏ chạy lại đặng cho tui hay. Mình phải bày cách cho nó chớ còn không thì kể như là mất vợ.